

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولتور

مندرجات

بروثیقہ مؤلم افضل الدین
» ذیل صفوت
سلطان عثمان ٹائینک لہ سفرینہ دائرہ ترکیجہ برکتاہسی : خلیل ادہم
غزوات خیرالدین پاشا نجیب عاصم
شہزادہ خلیک سرگذشتی یانقواسکندرھوجی
روم سلجوقی دولتک انقراضیلہ تشکلی ایدن طوائف ملوک (مابعد) . احمد توحید
سلسلہ وقوعات دولت علیہدہ ضبط ایدلمیان ۱۱۴۲ سنہ سی حادثاتی . عارف
تفرقہ : تاریخ سلطان عمدثانی . مؤلفی قریتو وولوس . مترجی قارولیدی .

فیثانی ہ فروش

استانبول

مکتبہ عثمانیہ

طبعیت مشائی

۱۳۲۸

ذیل

افضل الدين بكك يوقاروده كى مقاله لرى اوزرىنه، تاريخلر مزده اكىك
قالان ويا بولغايان، واوروپا تاريخلر نده راست كلنن، وقيودا تمزده كوريلن
بعض خبر و وثيقه لرى يازييورز:

۸۹۷ صفرينك ۲۹ نجى، و ۱۴۹۲ كانون نائينك برنجى كونى
غرناطه شهرى فرديتاند و ايزابلانك اله كچدى. ابو عبده الصغير بوكون
(عربك صوك ايچنى چكديكى) [el ultimo suspiro del Morro]
ديتلن، شهر ايچنه باقان اومشهور تپه دن اولكاسنه آغلايه آغلايه صوك
يانيق باقىشنى آتدق نسكره آفريقايه سورونمكه كيتدى.

شهرك اسپانيوللره تسليمده ايديلن معاهده يه كوره، اهل اسلام
اوته دنبرو اسپانيول اولكاسنده قالان و (مدجرن) دنيلن مسلم رعايانك
كوره كلدكلى معامله يي كوره جكلردى.

مدجرلك بك اسكيدن باشلامشدر. او كچلرى بوقانون [فوتو رو] ل
ابي انانجه ايدى. [۱۰۸۱ ميلاديه] (هوئسقا)، و [۱۱۱۵ ده]
(توده لا) قانونلر نجده اهل اسلام ديننى، ديلنى، قىلغنى، عادت،
و شريعتلرني طوته بيله جكلر، و [۱۲۵۱ ده] (هوتى وا) قانونتجه ده
حتى اسلامدن خريستيانلغه دونمك يساق ايدكش، شايد برملم خريستيان
اولورسه مالى ملكى ضبط اولنه جقدى. [۱۲۵۵ ده] (سيليار) قانونتجه
مسلرك كندولرني قوروملرني ايچون قله لريا بملرته بيله اذن و يرلشدى.
۱۳۰۱ دن صوكره ايشلرى بوزولمغه، براز صيقيشديرلغه و ديتلرته
طوقوتلغه باشلادى. اما يته حاللرى ايوجه كيديوردى بوندن اولكى

اسپانیاقرالری مسلم رعایانک چالشقانقلرندن، بیلدکلری فن وضعلردن چوق قازانیورلر وتبیل اسپانیوللردن بیک قات یارار بولیورلردی . مسلملرده قرالره ، دون [اوجاقزاده] لره پک صادق ایدیلرودائما اونلرک ایولکلرنی کودرلر ، حتی اسلامه قارشو حربلرنده بیلہ قرالر ودون لر یاننده بولنورلردی . غرناطه نك ضیطی واورا اهل اسلامنك اوتہ کیلره قاریشمیلہ حال بوسبتون باشقہ لاشدی . ایلك غرناطہ یسقبوسی (طالاوہرا) نك کونلرنده بوقانون کوزہ تلدی ، اورتالق ساکت ، هرکس خوشنودجه یاشایوردی . انکیزیسیون [۱] قانونی کیتدکجه سرتلشور ، دیرکن (قاردینال خیمه نس) کچی معزور ، متعصب ، غدارک بری ایش باشنه کچدی اهل اسلامه ، انسانہ بلاکلدی .

بوقصیده ۱۴۷۸ دن ۱۴۹۲ یه قدر سورن صوک غرناطہ حربلری صرہ سنده کوندرلشدیر . بریاندن آرالرنده دیرلکسزک ، داغنقلق ، اوبریاندہ اوروپانک بر عسکر حکومتک اوردولرندن آشوری درجه صیقیشمش اولان زواللی اندلس مسلملری قارشو آفرشایقہ سنده کی دینداشلرینہ باقدیلر . اونلرک حالی دها برباد ایدی . پک اوزاقده کی عثمانلی ومصر دولتلری قبولینہ دوشدیلر . بوقوجه اسلام دولتلرندن ده خیر یوقدی . عثمانلی پادشاهی ایکنجی سلطان بایزیدخان قرداشی سلطان جم دن دولایی پایاہ باغلو ، اونی کوجن درمکدن چکینبور ، اوستہ برده مصر پادشاهی سلطان قایتبای ایله آطنہ ومرعش مسئلہ لرندن اوتورو قانلی قانلی چاریشوردی . یالکزکال رئیس قوماندہ سنده کی برفیلومز اوصولره کیده رک ، اوتہ بی بری بی اورمش ، قوری برکوز داغی ویرمش وصوکی چیقماش ایدی .

غربده اهل اسلام بویله آباق آتہ دوشر، قیریلیرکن ، شرقده ایکی بویوک اسلام دولتنک بربرینی زبونلاتدیغنی کورن تونس امیری (مولا [۱] بولمنلی قانون ۱۴۷۸ ده یاپلش وایکی ییل سوکرہ اجراہه قولشدیر .

عثمان) آرایہ کیرہ رک ہیچ اولمازہ قانک اوکنی آلدی ، اما آرارنده کی خینچ طور یسور ، بربرلرینہ کووہ نہ میورلردی . بوکونلرده اوروباده برتواتر چیقدی . بزم تاریخلرده بونک ایچون برشی کورولمیور . تواتر شوایدی : ایکی بوویوک سلطان باریشمشرال اله ویرمشلر ، بری دوناتماسیلہ ، اونہ کی اوردوسیلہ کلہ جک اسپانیایہ کیروب اورہ جقلر . بوتواتر یاعثمانلی مصر حریرینک آرالانمندن چیقمش ویاعرناطہ مسلمانلرینک امیدلرندن اورتایہ چیقارلش اولمیدر . بوجہ دشمنہ یارادی ، اسلامہ زیانلو اولدی . اسپانیول مورخلرندن (فرہی آنطونیو آغاییدا) [Fray Antonio Agapida] نک روایتہ کورہ ، شرقک ایکی بوویوک پادشاهنک امدادی کلہ جکنی دوویان اسپانیولر برقاندہا حرصلانہرق یاردیم ایریشمہ دن ایشلرخی بیتیرمکہ قوبولمشلر ، وہان قییلری اللہ ایدوب دکز قپولرخی طومتغہ چالیشمشلردی . مالاغاقلمہ سی کی صارب دیوارلرک تیز تیزالرینہ کچمی بوندن ایلرو کلش ایدی . ایشہ اسپانیولرک حرصلرینک آرتمی ، اهل اسلامک مدد امیدینہ دوشمی ایشی بک قیزیشدرمش ہر یاندہ یانغین وقان دو مانلری توتویوردی .

بوآرالردہ بیضا [Baza] قلمہنی محاصرہ ایدن فردیناندہ ایکی ایلچی کلدی . اونلردہ قدس شریف فرانسیقان مناستری باش پاپاسی (فرہی آنطونیو میلان) ایلہ برارقداشی ایدی . بونلری قایتبای یوللامش وشویلہ سویلہ مش ایدی . اکر اسپانیولر غرناطہ اسلامندن اللرخی چکمز لرسہ بوتون فلسطین خریستیانلرخی قامہ کلیساندہ کدیروب دیوارلرخی اوزرینہ بیقاجق ، بردانہنی بیلہ برقایہ جق وبوندن بویلہ دہ خریستیان زیارتچیلرینہ سورہ و فلسطین قپولرخی قاپاہ جق ایمش . پاپاسلر فردیناندہ کلزدن اوکجہ پاپاہ وسیچلیا - ناپولی قرالرینہ کیشلر . بونلر قایتبایک امرندن باشقہ ، غضندن آشوری قورقش اولان فلسطین خریستیانلرینک یالواردق لرخی دہ آروجہ سویلہ جکلردی .

او وقتہ کی پاپانک (آلکاندر بورجیا) اولدیغنی سویلر سہ کرکہ سز ویرک ، دیا قانہ بوغولہ امورندہ می ؟ « بونلرہ نہ جواب ویرلک ویردی، صاودی۔ ناپولی۔ سیچلیا قرالی ایہ ایٹی دها آغیرجہ کورہ رک ، اسپانیا قرال وقرالیچہ نہ یازدیننی مکتوبده عمر بلرک نہ قدر دینی، ملتی آیری ایسده حقیرینک کوزہ دلسی ، درت قاریش یر ایچون مقدس یرلرک ویران ایدلامسی ، و یوز بیکلرله خریستانک باشنه بلا کتیر معنی، و نصل اوله بیلورسہ بوایشک کوزل و زمانه او یارا اوله رق بیتیرلنی بیلرددی۔ استبدادینی بیلہ مشورتله قوللانان حیلہ چی فردیناند مکتوبلری یاننده کی، بورجیا ایپلکندن قوماشده کی، پاپالره کوستردی، صوردی۔ پاپاسر بورخیانک سوزلرینک ایچ معناسی سزدیلر۔ برکہ ایکی سلطانک برلشدیکی خبری بوشه چیقش، او قورقو کچمشدی۔ صوکره ، بوبله دین اوغورنده پک خیرلی و ثوابلی اولان برایشه قارشو طور مق ایستہ یں ناپولی [۱] قرانک کفرینہ قدر یورودیلر۔ « صراق ایچکز مصر سلطانی خریستان رعایاسی قبرمز ، الدن کله یکیدن اگر یتشدرر۔ صوکره کیسه ظلم ایده جک کیمدن باره [۲] چکه جک ؟ « دیدیلر ،

[۱] فرہی آغایدا قایتاپانک عثمانلورہ قارشو ناپولی قرالیله اتفاق ایتدیکنی یازدیننی کیہ (پدرو آبارنا) [Pedra abarca] ناپولی قرانک عمر بلردن یانہ چیقسی دینسزلکندن ایلو کلیوب بلکه فردیناند غرناطہ بی ضبط ایله باشی غائلہ سز قالورسہ آراغون قرالغنک ناپولی تاجی دعواسی تازه لہ جکنی دوشوندیکی ایچون ایدی ۔

[۲] بونار یخدن بر قاج صوکره فردیناند مشهور مورخ (پیتر و مارتیردہ آنقرلیا) [Pietro Martyr d' Angleria] بی مصر یادشانه کوندرمش ، بو آدمی قایتای ابو قبول ایش خریستان زیارتچیلرینہ ایدیلن بعض آغیر معاملہ لری قالدرمش ، بونلری ہردلو فنالقدن اسیر کیہ چکنہ سوز ویرمش ۔ پیتر و مارتیر بر سیاحتنامہ [Delegation Babilonica] یازمش و سیاحتنامہ سی او وقتلری ہر کس طرفندن مقبول اولش ایدی ۔

فردیناندك هیچ دونمك ایته مدیكى فکرینه آرقه اولدیله دیپلومات فردیناند بابیه و نابولی - سیجلیا قراله یازدیغی مکتوبلرده اورتاده صلح وارکن مسلملرک حیدودجه نه خریستیان طوراغنه آقینلری ، [۳] دوستلغه هیچ کوره نلر بو حکومتی قالدیرمه نك صره سی کلدیکنی سوبلیه رك، کندیخی پک حقی کوسترد کدنصره قاردینالرک دوشونجه لرینی ومصر پادشاهینک کرک سوریه خریستیانلرندن کرکه خریستیان زیارتچیلرندن قازانجینی دوشونوب اولنره قیه جفته پک اینانمامنی بیلدردی ، ایسه باقدی و صوکنی کتیردی .

کله لم بوندن سوکره اهل اسلامک حاله :

مرحتسز خیمه نك بردنبره بکللمه یین برظلمه باشلامیله (۱۵۰۰) اختلالی چیقدی . مسلملر جیل البشر [آلبوخاراس] ده ایکی ییل دوکوشدیله . حکومتله مسلملر آرانه آتش کیردی . متعصب باباسلر بو آتشی طورمیوب کوروکلدیله . برقاچ یوزنه دنبرو سسز زیان سزاوتوران لئون، قشتاله ، بلنیه مدجرلری اسپانیادن قوغولنه باشلادی . دیندن زیاده دنیاسنی دوشون فردیناند بودکرلی خلقی الندن چیقارماق ، هر قاریشی اکیلی طوراغی بوشالتوب خزینه سنک کلیرینی دوشورمک ایچون برکره ۱۵۰۳ ،

[۳] کرچکدر . صوک غرناطه امیری ابوالحسن قشتالیه خراج و بررکن ۱۴۷۸ ییلی ویرکوسنی آلفه کلن (دون هو آنده وە را) یی آغیر سوزلرله غرناطه قیولرندن قوغورقی ، اورویانک دکمه حکومتلرنک چکیندیکی اسپانیاقرالغنی دشن ایتدیکی الورمیهرک ، اسپانیولرک زهره [Zohara] قلعه سنی باصش آلمش . عالملردن عقلولردن چوق کشیلره ، اوردوسی ایچنده حمیتلی و وطنی سور مک برکشی [موسی ابن الفازان حضرتلری] اولدیغنی بیلین ، بوناسبتسز آدمه سوز دیکله مشلر ، بو فتنی ایچون شتک یاپارکن جنبشک صوکی آغلامه اوله جفتی سوبیلنلری آزارلامشدی . دین پجه سی آلتنده دنیا آوجیسی فردینانده پک کوزل پهانه ویرمش و حرب اعلانه بیله لزوم کورمیهرک الحامه قلعه سنی دیوارلرینی قانه بو یابه رق اسلامی آغلامش ، وعالملرک دیدکلری چیقش ایدی . ایسه اهل اسلام حقی ایکن حقسز کوروندی .

وصوکرہ ۱۵۱۰ دە مهاجر قویویرمکه چالشدیہدہ نہ پاپاسلرک نہدم
 آرتق یورکلرنده کووهن قالمایان ، مملرک اوکنه کچه بیلدی . مملرک
 آدری (کافر موریسقو) اولدی ، کندیلری حیواندن آلق طوتلدی .
 ایچلرندن بعضیلری منفعی ایچون ، راحتی ایچون خریستیان اولشلردی ،
 آدری ینه (سودی بوزوق دوئمه) ایدی . قافله قافله قارشو آفریقایه
 قاجدیلر . ایچلرندن الی آباغی طوتانلر کیلر ایدینوب قورسانلغه چقدیلر ،
 اسپانیایه منده هر دورلو زیان ایشله بوب اوج چیقارمغه چالشدیلر . طیبی
 بوقورسانلر اسپانیاده کی مملردن آز چوق یاردیم کوریورلردی . بو
 بوسوتون اسپانیوللری اوفکه لندیریور وپاپاسلرہ یاردیم ایدیوردی . آرتق
 دکل زورله دونلره ، حتی کندی ایستکلرله دونوب براق بیل خریستیان
 طورمشلره بیله اینتامادیلر . بلنیه اسلامی بونجه ییلر قراله ودوقلره
 صادق طوردرلرکن برکون [۱۵۲۰ دە] خلق اوزرلرینه یورویهرک امان
 ویرمکسزین بوغازلادیلر ، چوجقلرنی قادیسلرنی اسیرایتدیلر .

بویللرده بارباروسلر طورغودلر اورتایه چیقمش ایدی . بونلر اویله
 بایاغی دیکزجیدولری دکل ، فیلولی ، اوردولی ، قورقونج آدملردی . آفریقا
 قییلرنده اسپانیایلرلرنده قان دره لری آقیوردی . بارباروسک جزایردم
 بردولت قوردقدنصرکه اودورک اک بویوک پادشاهی اولان سلطان سلیمان
 یاناشامسی ، بوتون اورویایه فرمان چکن (شارل کن) نک ، قوجه بر فیلو
 واردوسیله جزایر قییلرندن رذالتله قاجسی اوزرینه اسپانیوللر کرچکدن
 دوشونمکه ، ییلمغه ، وایکی دفعه اولدینی کبی اسپانیاده اسلام حکومتی
 بآمشکن بیکدن براونجی مرابطین ، موحدین کله چکنی یقین کورمکه
 باشلادیلر . آرتق قوغمغه ، بیتیرمکه برقاندھا قوبولدیلر . اورتایه ایکی شرط
 سورولیوردی بری « کیت ! » اما نصل مالتی ، ملکنی ودرت یاشندن
 کوچک چوجقتی براقده کیت . اوتھ کی « دینی بوتون خریستیان اول ! »
 اما نصل ، برسوز بیله عریجه سویلیه چکک ، اسکی عادتلرندن برینی

طوتمايه جقسك. قضارا اوزوالينك بركون اغزندن « واه » ويا « الحمدلله »
 چيغمش ، وای باشنه كله جكلره ! بوقدر ظلم یدی کوبکدن خریستیانی
 بيله دیندن چیقارماغه الویررکن . دها دون زورله دونمش برمسلمان
 نه یاماز ؟ زورله ، ایستکریله دونلرده کیرواسلام اولدیله .
 نه یابدیغنی کندی ده بیلیمین ، و بوکونه قدر فکری ملی بيله اوکرده .
 ممش اولان ، ایکنجی فلیب کونلرنده (محمد المنصور) آدیخی آلان بررئیک
 قومانده سنده چیقان غرناطه اختلالی [۱۵۶۸ - ۱۵۷۰] ایکی ییل
 سورمش ، وایته بختی [صینغین دونانما] حربنده اوک آلان شارل
 کن نک غیر مشروع اوغلی ، (دون جووان دوستتیا) ایله پک قانی
 باصدیله شدی . ایته بوییللرده اوروپاده پروتستانلق پک ایبروله مش ،
 او قدر صیق ایله برابر اسپانیاه ده یول بولمغه باشلامشدی . پاپاسر ، حکومت
 بوندن ده اورکمه باشلادی . ۱۵۸۳ ده ، کندی سوزلریجه ، « اسپانیا
 پک طور اغنک مسلملردن ، یهودیلردن زندیقلردن تمیزلنمی ، نه قرار
 ویرلدی . آرتق انکیزیسیونک ردالتنه ، حکومتک ظلمنه اوج بو جاق
 بوقدی .

۱۶۱۰ نه قدر سورن بوقوغمه ، یاقه ، کمه ییللرنده نهار اولدیغنی
 یازمق و اوقومنی ایچلر کتیرمز . . یالکز شونی سویلیه لکه ، اسپانیا
 طور اغندن بونلر چکلکدن چوق ییللر صوکره بيله ایکی اوج کوبکدن
 برخرستیان ، اما بوبوک باباسی عرب اممش ، اوقاجق برشیلله ، بعضی ده
 افترا ایله انکیزیسیون الله ، صاطوره ، آتسه دوشر ، دوغری طورسه ،
 برشی یاماسه بيله هیچ بر مأموریت آله ماز ، و محکمه لرده حق کوزده دلزدی .
 سلطان جم غائله سی بیتدکن صوکره سلطان بایزید مورده سفرلری ایله
 اوغراشش ، ویاوز سلطان سلیمک ایسه سکر ییللق پادشاهلقدنه بوش
 برکونی اولامش ، وقانونی سلطان سلیمان کونلرنده ده « اونلر اوایشک
 حقدن کبیر » ، دبه بوزوالیلرک ایثنی غرب اوجاقلرینه بر اقلمش ایدی .

ایکنجی سلطان سلیمک پادشاہلقدہ صوک آیاقلانشرندہ [۱۵۶۸-
 ۱۵۷۰] اووقتلر (اولوچ) ذیلن ، جزایر بکیر بکیسی قلیچ علی پاشاہ
 دوشدیلر . دولت قبریس فتحہ حاضر لاندینی ایچون قلیجہ « ایستہ دکری
 طوب تھک وجیخانہ ویرلسون ، ارادہ سیلہ کچشدیرلدی . ایستہ آشاغیدہ کی
 وثیقہلر اونک ایچوندر .

انکلیز مورخلردن (مورغان) بووقہ ایچون شونی یازیور :
 « پک زیادہ صیقیشمش اولان موریسقولر علی پاشاہ دوشوب امداد ،
 « دیلہ دیلر . علی پاشا جزایر لیلردن ایستہ ینلرک کندی مصرفلریلہ کیتلرینہ ،
 « اذن ویردی ، (هرکدن اوکجه بکا بن کرک) دیهرک کندنن یاردیم ،
 « ایتمکی ایستہ مدی . جزایر لیلردن برچوغنک ، ہلہ (تاغازین) دینلن ،
 « اندلس مهاجرلرینک برچوق سلاح وجیخانہ آلوب کوتوروب صاتمق ،
 « اوزرہ کیلرہ یندکلیرخ کوردیکندہ (سز نہ یاییورسکز؟ بن سلاحسز ،
 « بورادہ نہ یاپارم !) دیمش ، وسلاحلری اللرنندن آتش . اما تاغازین ،
 « تبعہ سنک یالوارملرینہ دایانہ مایہرق ایکی قیاجی اولانک برینی ، ایکی ،
 « توفکی اولانک برینی کوتورمنہ ، وکتوردکلیرخ یالکز او اوغوردہ ،
 « بادہوا ویرمنہ اذن ویرہرک ، کیسہنک پارہ ایچون سلاخندن ،
 « اولسنی صیقی یاساق ایندی . ونہ قدر شی کوتورہ جکلرخ کورمک ،
 « ایچون (نہ کوتورہ جکسہ کز فلان جامعہ بیغک بن کندی کورہیم) ،
 « دیمش . برده نہ کورسون ، جامع او قدر طولمشک علی پاشا شامش قالمش ،
 « وبوزوالیلرک حیتلرینہ بارمق ایصیرمش .

مورغانک بوروایتیلہ بزم وثیقہلر بربرندن آریلیور ، وعلی پاشا صوچلی
 کچی کورونیورسہدہ پکدہ ، وھیچدہ دکلدز . قلیچ نہ یاپسون ، برکرہ
 اویلہ بریردہ بولٹیورکہ اسلامی بیلہ کندیہ دشمن ، ہلہ عرب شیخلری ،
 امیرلری ، تونس حاکی اسپانیوللرلہ دوست و متفق ، یغنی درت یانندہ
 آتش . دیدیکی کچی ، هرکدن اوکجه اوکا کندی کرک . صوکرہ اصول

اوزره استانبوله خلیفه یه ایشی بیلدرمش ایکن ، قارشولوق اوله رق بول کیسه دن (بنم ایشم وار ، نه یاپارسهک یاپ ، سن ویر) اراده سنی آکیور . مورغانک شوسوزلری دوغری بیله اولماسه بزینه سویلمشدردیبه اینانیز ، وقلیجه هیچ صوج بوله مایزه . چونکه جزایر اوجاغی استانبولدن اون پاره یاردیم کوریمش ، بلکه ، بلکه دکل ، هر وقت استانبوله یاردیم ایشم ، اولسلاحلری او ریسلر ، او دایسلر قانلری بهاسیله قازانمشلدر . او ییللرده بکلر بیکلرک حکملری ایسه قییلردن آنجق برقاچ ساعت ایچرولره قدر کچیور ، خلقی او قدر مدنی ، بملکت شنکلی ، طوپراق اکیلی دکل که ورکودن خراجدن فلاننده کلیرلری دیله آله جق قدر اولسون ، سرمایه لری باشلوجه آقین ، دوکوش ایدی . اسلامک اسلامه یاردیم ایشمی واجبه کلنجه :

رحمتلی اوروج ریسک بورایه ایاق باصدینی کوندنبری جزایرک تونک فاسک یرلی امیرلری فرنکلرله برلک اولمشلرکن ، اورنیسلر ، اودایسلر اندلس اهل اسلامه اللرندن کن هر دورلو یاردیمدن کیرو قلاماشلر ، وچوق خدمتار ایشلدر . هله رحمتلی بارباروس بوایش ایچون اتوز قالیطه آیره رق یشم بیک مسلمی قارشویه طاشیمش . طاشیمقده اوله قولای برشی دکلدر . آرقه لرندن قووالایان اسپانیولر بوسکوردیلرک ، اوزوالیلرک مالی ، چولوغی چوجنی قورتاریله جق . قوجه اولوچک یابدینی ایشده عقلی ، ایلروسی کورر بر آدم ایشدر .

قبریسک فتحندن سوکره دولتک باشنه اینه بختی [صینغین دوئما] بوزغونلنی کلش ، و سوکره تونس سفری چیقمشدر . بوسره لده پیاله پاشا اسپانیول اولکسی اولان نابولی - سچلیا یالیرینی اوروب یاقش بیکلرله اسپر آلمش ، برچوق مسلم اسپرلری قورتارمش ، دوغروندن دوغرویه اندلس اهل اسلامه یاردیم ایده ممش ایسه شوقدر جقله اولسون آه چیقارمشدر . انکلیزجه برکتابده پیاله نک جبل الطارق قلعه سنی اوروب آلدیغنی کورمش ایسه کده باشقه بریرده ده راست کلدی کمزدن بونی براز سوکره یه براقیوروز .

بونکلہ برابر عثمانی حکومتی بوزوالیبرہ ہر وقت ہر دورلو یاردم
ایده بیلیدی . بونلرک حکومتلری طوتہ بیلیر ، ویا سوکرمدن او یاندیرہ
بیلیدی دیہ مزہ کدہ ، ہیچ اولمازسہ یرلرنده راحت قاللرینہ ، ویا
بو قدر قیرغین ویرمہ دن راحتہ قولایقلہ مهاجر اوللری ایچون دەمی برشی
یاپہ مازدی ؟ سینی آ کلایہ مادیغمز ، ویا بیلوب دە سویلک ایستہ مدیکمز
ہرشی ایچون دیدیکمز کچی بوکادہ « قسمت » دیہلم کہلم .

وشیہ : ۱ -

جزایر بکلر بکیسی علی پاشایہ حکم کہ

درکاه معلامہ مکتوب کوندروب ولایت تمام سرتبہ امن وامان اوزرہ اولوب
وصرمانہ محتاج اولان یرلر تعمیر اولنوب شیمدیکی حالہ رعایا ویرایسی اسودہ
حال اولوب ولو طران طایفہ سی عظیم جمعیت ایدوب منتقل اسپانیہ لینک ولایتلرین
سب وغارت ایلوب مملکتلرین الوب غلبہ آتمشور بو طرفدن داخی اندلس اهل
اسلامی باش قالدردن برو کفار خاکارک باشلری قایی اولوب حاللری پریشان
اولشدر . مقدا کلی درنک ایدوب اندلس خلقنک اوزرلرینہ هجوم ایدوب عنایت
حق ایله غالب اولشدر بوجانیدن عسکر و یراق کوندریلوب معاونت اولمشدر
منتقل کفار خاکار ولایتلری غارت اولفدن حالی دکلدردیو بلدرمش سن داخی
ہرنہ کہ دیمش ایہک علی اسبیل التفصیل پایہ سریر معلامہ عرض اولنوب جہسنہ
علم شریف محیط وشامل اولشدر بوندن اقدم اول جانبہ دونائے ہابونم کوندریلوب
اہالی اسلامیہ ہر وجہلہ معاونت ومظاہرت اولتماق نیت ہابونم اولشدی لکن
ممالک محروسہ قریندہ واقع اولان قیروس جزیرہ سنک کفرہ سی نقض عہد ایدوب
دریا بوزندہ خلوص نیت وصغای طوبت ایله طواف بیت الحرام وزیارت تربت حضرت
سیدالانام علیہ افضل الصلوٰۃ والسلامہ توجہ ایدن اهل اسلام وسایر تجار طایفہ سنہ
کلی تعدیللری اولقلہ عصیان و طغیانلری مقرر اولنن حق سبحانہ وتعالیٰ ک علو
عنایتہ توکل وسرور کائنات ومغز موجودات صلوٰۃ اہ علیہ والسلامک معجزات
کثیر البرکاتہ توسل ایلوب وسایر صحابی کزین رضوان اہ تعالیٰ علیہم اجمعین ارواح
بزرگوارلرندن استمداد اولنوب اول بہار خجستہ ائاردہ جزیرہ مزبورہ سہولتہ
فتح وتسخیر اولنوب قبضہ تصرفزہ میسر اولقلہ مقدا اولدوغی کچی اهل اسلام
مملوقنوب شعایر شرع شریف ادا اولقلہ زوار وتجار وسایر اهل اسلام امین
وسالم واروب وکلوب دوام دولت وثبات مجد ورفعم ادعیہ سنہ اشتغالہ اولالر

ایله اوله خصوص مزبور منوال مذکور اوزره اولغله حالا اول جابه عسکر کوندرلک تاخیر اولنوب لیکن سنک طرفندن اکر عسکر کوندرلک ایله در واکر یراق و یرمک ایله در ممکن اولدوغی اوزره معاونت و مظاهرت آتک امر ایلوب بیوردمکه واردقده بویابده اوکات وجهله مقید اولوب ذکر اولنان اهل اسلامه هرنه وجهله میسر ایسه معاونت و مظاهرت ایلوب اما کفار خاکسار طرفندن داخلی غفلت جایز دکندر بصیرت اوزره اولوب دین باندنه وسایر دولت ابدیونند خسروانه متعلق اولان خصوصلرده انواع اقدام واصناف اهتامک ظهوره کتوروب و اول جانبک احوال و اوضاعک اعلام ایتمکدن خالی اولمیهسن

- جزایرلی خلیل چاوشه وردلی فی ۱۰ ذوالقعدة سنه ۹۷۷

و شیخه : ۲ -

اندلیس اهالیته حکم که سده سعادت دستکامه عرض حال کوندروب کفار خاکسار ضلالت شعار اسلاملرده کوزی اولوب و عربی تکلم ایتمکی یساق ایلوب و خاتونلره شرع شریفه مخالف بعض تکلیف ایلیوب ظلم و تعدیلرینک اولدوغی و حالا بیکری بیک مقداری ادم اولوب لیکن سلاحوز یوز بیک نفر مقرردر جزایردن بر مقدار سلاح کلک ایله قوت قلب حاصل اولوب کفار بدکر داره خیلی انکار ویرلدوکن بلدرمش سز الحمداه اهل اسلام دایما کفار ضلالت اثار اوزرینه غالب و منصور اولقدن خالی اولیه ایله اوله عرض حالکرده دخی هرنه که تحریر و تقریر اولتمش ایسه مفصلاً پایه سیریر سعادت مصیرمه عرض اولنوب جمله احوالکزه علم شریف عالم شمول پادشاهاتم محیط و شامل اولغله دایما انظار فرصت آثارم اول جابه منهدف و متمطقدر لیکن شمدیکبالده ممالک محروسه قریبده واقع اولوب اجداد عظامم اناراه براهیم زمانلرندن برو عهد و امان اوزره اولان قبروس نام جزیره نیک کفره سی نقض عهد ایلوب دریا یوزنده خلوص نیت و صفای طوبت ایله طواف بیت الحرم و زیارت تربت حضرت سیدالانام علیه افضل الصلوة والسلامه توجه ایدن اهل اسلامه وسایر تجمار طایفه سنه کلی تعدیلری اولغله عصبان و طغیانلری مقرر اولتمش حق سبحانه و تعالی نیک علوعنایتنه توکل و اعتماد و بفرج موجودات صلواته علیه و السلامک معجزات کثیره البرکاته توسل و استناد ایلیوب وسایر صحابه کزین رضوانه تعالی علیهم اجمعینک رواج بزکوارلرندن استمداد اولنوب اول بهار خجسته اثارده جزیره مزبوره نیک فتح و تسخیری خصوصنه نیت و الاهمت پادشاهاتم مقرر اولمشدر حق و جل و علا حضرتلری درکاهندن استدعا اولنورکه جزیره مزبوره سهولتله فتح و تسخیر اولغله قبضه تصرفه میسر اولوب مقدما اولدوغی کبی اهلام اسلام مملوقلنوب سائر شرع شریف اجرا اولغله

زوار و تاجار و سایرین امین و سالم و اروپ و کلوب دوام دولت و ثبات مجد و رفتم
 ادعیه سنه اشتغاله اولالار خصوصی مزبور منوال سفور اوزره اولمین احضار
 اولنان صراکب کواکب شمار جزیره مزبوره عا کر نصرت ائار کچور مکچون
 بر مقدار تأخیر کورتمکین انشاء تعالی اول مهم عنایت حقه بر طرف اولدقده
 دونامه هایون ظفر مقروم اول جانبه سوق اولنماق نیت اولنوب حالا اول جانبه
 حاضر و ناظر اولوب اگر عسکر ظفر رهبر کوندرملکده در واکر سلاح سایر یراق
 و یرملکده در کلی معاونت و مظاهرت ایله سن دیوجزایر بکلر بکینه مؤکد امرهایونم
 کوندرملکدر انشاء مشارالیه بکلر بی دخی بو باده سزه امر شریفم اوزره هر وجهله
 معاونت و مظاهرت ایدر سزدخی جیلک کرده سر کوز اولان ائار همت اسلام موجینجه
 غیرت دین مبینی الدن قوموب کفار مذلت ائار ایله جنک و جدال و حرب و قتال
 و انواع اقسام و اصناف اهتمامکز ظهوره کنور سز و اول طرفده ظفر رهبرم
 واقع و نصرت میسر اولماق ایچون علما و صلحا و سایر اهل اسلامه لیل و نهار حیر
 دعادن خالی اولیوب و دایما اول جانبک احوال و اوضاعن اعلام ایتمکدن خالی اولیه سز.
 خلیل چاوشه و برلدی فی ۱۰ ذی القعدة سنه ۹۷۷

صفوت

